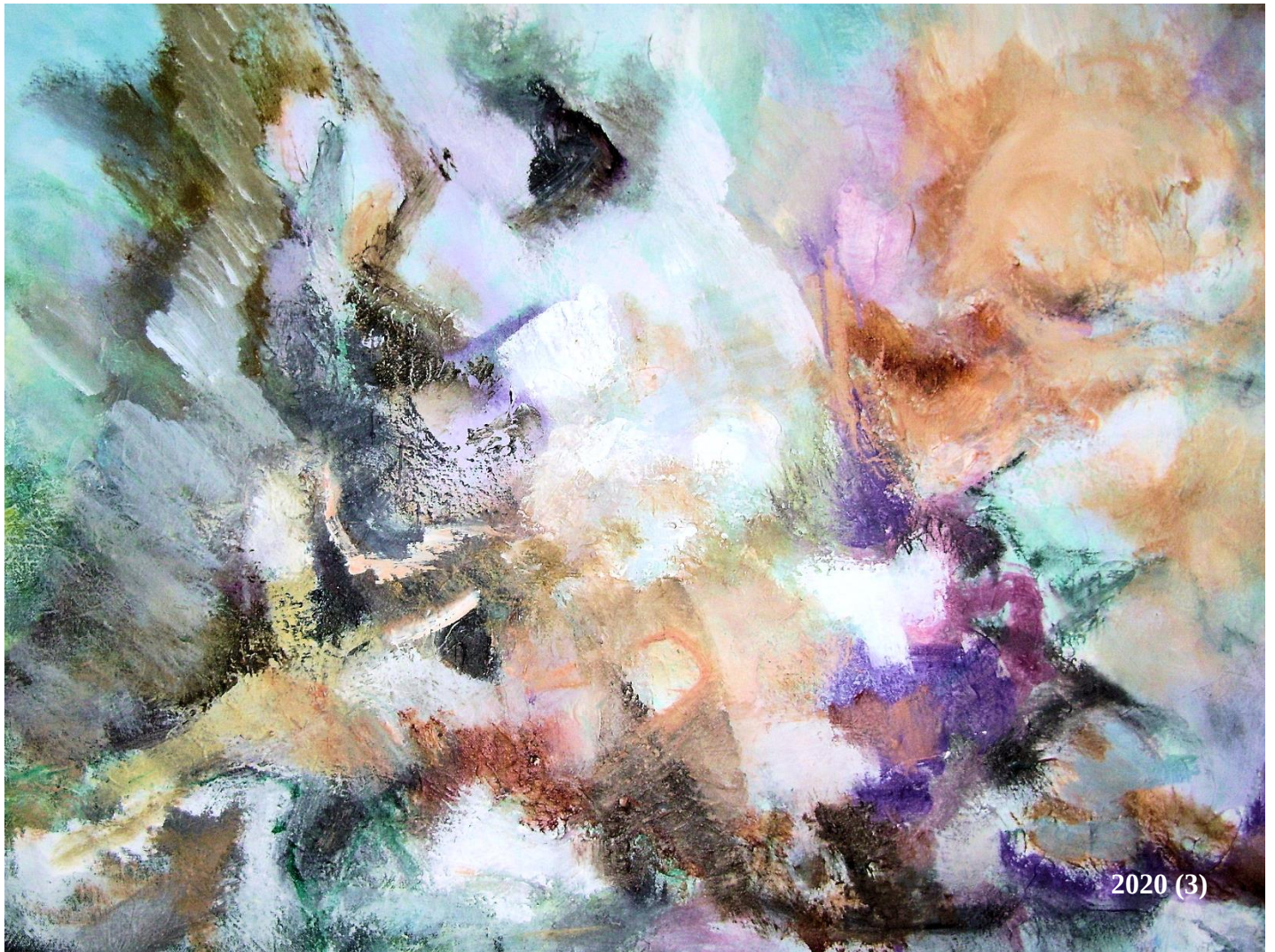

*toets*steen

Uitgave van Teken- en Schildervereniging 'de Toets', Zeist
www.detoets.nl

INHOUD

adv.: De Klop Mode	02
van de voorzitter	03
notulen ALV	03
gezichtsherkenning	06
bevrijding	09
Monet, tuinen van verbeelding	11
terugblik 'buitenschilderen'	12
foto compilatie buitenschilderen	13/14
strip	15
programma	16
vereniging info	18
adv.: Heger en van den Berg	19

ILLUSTRATIES

01 Bevrijding, Bibet Buurman
06 foto's gezichtsherkenning
07 foto's gezichtsherkenning
08 Tony Oursler – Privé 2016
09 Tony Oursler – zwart portret 9_z
10 Philip Akkerman, zelfportretten
11 Monet, Blauweregen
11 Monet, waterlelies
12 Foto: Claude Monet
13, 14, 20 Foto's 'buitenschilderen'

de 'toetssteen' verschijnt in de maanden januari, april en september.

37e jaargang nr.3, juni 2020 vormgeving Cees van Es

De Klop Mode

Een unieke collectie scandinavische mode
vindt u in hartje Nederland

MARIMEKKO • VUOKKO • ELISABETH KLOK • FINN FASHION • MARGARETA FORSLUND

Slotlaan 127 3701 GA Zeist Tel. 030-6919356

VOORWOORD

Opnieuw komt de Toetssteen op een ander moment dan normaal. De onvoorspelbaarheid rond het Covid-19 virus beheerst nog steeds ons gaan en staan. Ik zou verwachte een ideale periode om een artikel voor de Toetssteen te schrijven. Echter ik ontving dit keer niet genoeg geschikte kopij om het blad te vullen. Misschien is het reserveren van een tijdslot voor een bezoek aan een museum voor velen onoverbrugbaar om te gaan.

Uiteindelijk is het met het verslag van de algemene ledenvergadering en de bijdrage van de voorzitter toch nog tot een Toetssteen gekomen.

Veel leesplezier en, blijf gezond!

Cees van Es, redactie.

VAN DE VOORZITTER

Het zijn bijzondere en onzekere tijden. De coronapandemie woekert voort. We zitten volop in de tweede golf, met een beperkte lockdown. De crisis heeft grote gevolgen voor ieder van ons: in de eerste plaats wat betreft onze gezondheid en die van onze dierbaren, maar ook voor de gezondheidszorg, bedrijven, instellingen en verenigingen.

We mogen ons gelukkig prijzen dat ons seizoen op 1 september van start is kunnen gaan, zij het met forse aanpassingen. De verscherpte maatregelen die de overheid op 13 oktober jl. aankondigde, hadden gelukkig geen consequenties voor ons, behalve dat ons maar weer eens duidelijk werd gemaakt hoe belangrijk het is dat we ons aan de adviezen houden.

Behalve de corona-crisis zorgt ook het aflopen van de gebruikersovereenkomst van ons atelier voor de nodige onzekerheid.

Ik ben erg blij met de betrokkenheid van alle leden van De Toets, zoals die ook bleek tijdens onze laatste ALV. Als we samen de schouders eronder blijven zetten, dan kan het niet anders dan dat op een gegeven moment weer positievere tijden aanbreken. Met het oog daarop gaan we volop door met alle activiteiten waar we als leden zoveel plezier aan beleven. Vooral met het maken van mooie kunst.

Erie Merkus

NOTULEN ALGEMENE LEDENVERGADERING

op 18-09-2020.

Er waren 14 leden en 7 bestuursleden aanwezig.

Afmeldingen 7: Clary Candel, Louwrens Verroen, Martha Krufft, Heiko Nieboer, Jetty Liezenberg, Toos Boekhoven, Jan Mienis.

1. Opening:

Erie heet iedereen welkom en bedankt Rina van Kilsdonk en Hans Doortmont voor de inrichting van de expositie die speciaal voor de vergadering was samengesteld.

Erie memoreert het bijzondere karakter van deze vergadering. Nu eind september in plaats van half maart, dit in verband met het coronavirus.

2. Binnengekomen stukken:

Naast de afmeldingen, twee suggesties van Leo Schruijer betreffende de inrichting van het atelier gedurende de corona crisis.

(te behandelen onder punt 4.)

3. Notulen Algemene Ledenvergadering 21-03- 2019:

Er zijn geen opmerkingen bij de tekst van het verslag. De notulen worden goedgekeurd.

Er zijn geen opmerkingen naar aanleiding van het verslag.

4. De Toets in tijden van Corona:

Erie geeft een uitgebreide uiteenzetting van de door het bestuur genomen maatregelen in verband met de coronacrisis en heeft na de vergadering voor de Sneltoets een samenvatting gemaakt van wat is besproken. Hieronder is deze samenvatting integraal overgenomen.

De leden toonden zich zeer positief over de maatregelen die zijn genomen: het stilleggen van de sessies in maart, het doorbetalen van de docenten, de wijze waarop de docenten online de leden zijn blijven begeleiden, het coronaprotocol, de inrichting van het atelier, het inschrijfsysteem.

Nu de besmettingen toch blijven toenemen en het kabinet op vrijdagavond heeft gesproken over de tweede golf, blijft het ontzettend belangrijk dat we ons aan de spelregels houden, om het schilderen in ons atelier veilig te houden.

Aanvullend zijn de volgende afspraken gemaakt, c.q. zaken besproken:

- Omdat veel sessies niet vol blijken te zijn, verhogen we vanaf maandag 21 september het maximaal per week te bezoeken sessies van 2 naar 3. Dit zal in het inschrijf-systeem worden aangepast. We kijken na een tijdje of verdere aanpassingen mogelijk zijn.
- We nemen voortaan ons eigen koffie/theekopje mee naar het atelier en wassen dit thuis af. Ook onze kwasten maken we niet in het atelier schoon, maar thuis
- Het is belangrijk om het atelier goed te ventileren door vóór en na de sessies de deuren tegen elkaar open te zetten. Tijdens de sessie kan de deur dicht, zeker nu het kouder begint te worden. Inmiddels is een tweede raamventilator geïnstalleerd. We kijken naar de aanschaf van een CO2-meter om de luchtkwaliteit in het atelier te meten.
- Inmiddels maken ca. 80 leden gebruik van ons inschrijfsysteem. De leden die zich nog niet bij het systeem hebben aangemeld, kunnen dit nog steeds doen. Mocht je er niet uitkomen, vraag dan om hulp.
- Als je je hebt ingeschreven voor een sessie, en je besluit om toch niet te komen, meld je dan af in het systeem. In de verstrekte handleidingen staat hoe dat moet. Door je af te melden, maak je ruimte voor andere leden.

En verder:

Bert merkt nog op dat sommige leden moeite hebben met afmelden (zoek naar de kop met de prullenbak en druk daar op) Dit staat uitgelegd in de handleidingen.

Leo Schruijer had per mail twee opmerkingen betreffende de inrichting van het atelier gemaakt:

1. De belijning was correct maar onduidelijk (aangepast)
2. De loopruimte is te krap. Om het aantal deelnemers niet verder te beperken blijft dat voorlopig zo.

Marjon Vink wil weten hoe het gaat met aspirant-leden en proefflessen. Die aanmelding loopt via Bert Dekker. Hierover is een tekst opgenomen op onze website.

Cees van Es merkt op dat het seizoen nog verder op gang moet komen en dat een en ander nog moet groeien.

Het bestuur geeft aan tijdens de eerst volgende bestuursvergadering een evaluatie te maken van de situatie.

5. Jaarverslag van de secretaris:

Het jaarverslag wordt goedgekeurd. Erie maakt naar aanleiding van het verslag een positieve opmerking. Hij was onder de indruk van de reeks van activiteiten.

In de agenda voor de vergadering is punt 6 niet vermeld. In dit verslag wordt de nummering gevolgd van de punten zoals in de agenda vermeld. Dus punt 6 wordt overgeslagen.

7/8. Financiën en verslag kascommissie: Peter geeft een uitgebreide toelichting op de financiële stukken over 2019. De vergadering gaat onder applaus akkoord met zijn verslag.

Verslag van de kascommissie. De leden van de kascommissie zijn Martha Krufft en Cees van Es.

Martha heeft zich voor de vergadering af moeten melden. Cees leest de verklaring voor van de kascommissie en geeft een ondertekende verklaring van goedkeuring af. Op advies van de kascontrolecommissie en op verzoek van de voorzitter verleent de vergadering het bestuur decharge voor het financiële verslag.

Benoeming van de kascommissie:

Martha Krufft is aftredend, Cees van Es is nog een jaar lid, Jorie van der Loo was reservelid en wordt nu lid en als reserve is gekozen Michiel Glastra.

Peter geeft daarna een toelichting op de **begroting 2020**. Deze is opgesteld voor de coronacrisis.

Als gevolg daarvan zullen sommige posten anders uitvallen.

De vergadering gaat akkoord met de begroting.

9. Verslag van de P.R. commissie:

Nel had een jaarverslag geschreven betreffende de activiteiten van de P.R. commissie over 2019. Daar was weinig aan toe te voegen. Tijdens de vergadering geeft Nel aan dat er weinig mogelijkheden zijn voor nieuwe activiteiten gezien de wat onzekere situatie betreffende corona en de aflopende gebruikersovereenkomst voor het atelier.

Carly gaf aan dat het misschien beter is de ledenwerving wat af te remmen ook al omdat er snel te weinig ruimte is.

Wim Kemperman gaf aan de remming niet verstandig te vinden. Het risico is dan groot dat het ledental terugloopt en het altijd moeilijk is dat weer opgang te krijgen. Qua ruimte kunnen er, als er meer leden zijn, meer sessies worden ingevoegd en eventueel een nieuwe docent worden aangetrokken.

Aan potentiële nieuwe leden moet duidelijk worden uitgelegd hoe we onder de huidige omstandigheden functioneren.

10. Vernieuwing van de Toets:

Door de coronacrisis is dat stil komen te staan en dat moet weer ingang worden gezet. Dit betreft:

Opzetten van workshops

De kunstavonden

Er is wel een appreciatieavond gepland op 11 december in de gehoorzaal bij P'arts in Den Dolder maar daarna is er nog niets gepland.

De inhoud van De Toetssteen.

Voor 2021 zal een plan worden gemaakt voor de wijze waarop de vernieuwingsactiviteiten worden gerealiseerd.

11. Bestuursverkiezing:

Peter van den Breemer en Martin van der Meij zijn aftredend.

Peter is niet herkiesbaar. Martin wel en stelt zich ook beschikbaar voor een nieuwe termijn.

Erie bedankt Peter voor zijn inzet, zijn kritische kijk op de uitgaven en voor zijn bijdrage aan de discussies in het bestuur. Hij steekt hem symbolisch een veer in het g...

Peter was ook vicevoorzitter. Een nieuwe vicevoorzitter moet worden benoemd. Deze wordt gekozen door het bestuur tijdens de eerst volgende bestuursvergadering. Hij wordt gekozen uit het dagelijks bestuur. Het dagelijks bestuur is de voorzitter, secretaris en penningmeester.

Het bestuur had in de Sneltoets een oproep gedaan aan de leden om een commissie te vormen die een penningmeester zou voordragen.

Daarvoor had niemand zich gemeld. Wel meldde Bert Dekker zich als kandidaat. Het bestuur heeft toen besloten om Bert op voorhand in te werken.

Tijdens de vergadering werd Bert voorgedragen als nieuwe penningmeester. Dat werd door de vergadering enthousiast geaccepteerd.

Martin werd herkozen en iedereen was dankbaar voor zijn werk met modellen.

Petra Knopper werd door Erie hartelijk bedankt. 14 jaar heeft ze de verzending van De Toetssteen verzorgd. Daar is ze dit voorjaar mee gestopt. Ook voor haar de bekend veer. Petra het was perfect. Haar taak wordt overgenomen door Bert Dekker.

Wim Kemperman treedt bij de volgende ALV af als secretaris. Erie roept kandidaten op om zich bij het bestuur te melden.

12. Atelier:

Erie geeft een uitgebreide toelichting betreffende de gebruikersovereenkomst van het atelier. Per 31 december 2021 loopt deze overeenkomst af en zal niet worden verlengd.

Hij roept iedereen op goed op te letten en uit te kijken naar atelier mogelijkheden.

Er heeft inmiddels een gesprek plaats gehad met de fraters over de situatie. Al hun onroerend goed wordt verkocht en enkele panden, waaronder ons atelier, worden gesloopt. Op de vrijkomende grond worden verzorgings-appartementen gebouwd. Frater Van de Poll raadde aan om na 1 januari 2021 (de verkoopdatum) contact met de nieuwe eigenaar op te nemen om te kijken of we het atelier kunnen blijven gebruiken tot ze met de bouw beginnen. Het starten van de bouw kan nog wel even duren. Er moeten bestemmingplannen worden gewijzigd en vergunningen worden afgegeven.

Omdat het terrein op de grens van de gemeenten Zeist en De Bilt ligt, zal dit nog wel enige tijd in beslag nemen. Verder moet er een strook grond worden gekocht van Griffioen (het bedrijf met de paardenstallen).

Dus er zijn nog wel wat hobbels te nemen.

Er is ook een gesprek geweest met de gemeente, die kijken erg positief naar onze vereniging en kijken wat ze kunnen doen.

Verder wordt er contact opgenomen met de cultuurmakelaar van Zeist om te kijken wat hij kan betekenen.

Nel geeft aan dat het huren van een atelier eventueel gevolgen heeft voor de contributie. Tijdens de Algemene Ledenvergadering van maart 2021 zal de financiële situatie en mogelijke consequenties voor de contributie worden besproken.

Carly stelt voor de P.G.G.M. te benaderen en hun op hun maatschappelijke verantwoording te wijzen om wat met hun gebouwen te doen. Veel staat leeg.

12 en 13. Wvttk / rondvraag:

Vraag; Waarom zijn er geen expositie meer in de gang.
Antwoord. We hebben de gang tijdens de coronacrisis nodig om de overbodige ezels op te slaan.

Marjon Vink: De vrouw van Pim Mol wil een aantal beschikbare boeken van Pim aan de Toets schenken. Dat wordt graag aanvaard. Marjon neemt contact op.

Erie dankt hierna alle aanwezigen voor hun inbreng, sluit de vergadering en nodigt iedereen uit voor het nuttigen van een drankje.

GEZICHTSHERKENNING

Ieder mens heeft een ander gelaat.

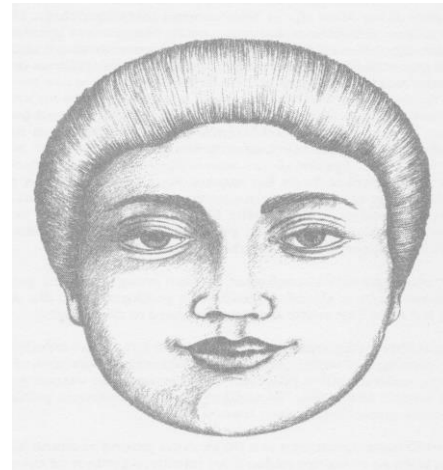
Het is het voornaamste onderdeel van het menselijk lichaam, waaraan men elkaar als individu kan herkennen. Nu geadviseerd wordt om in het openbaar vervoer en in openbare ruimtes mondkapjes te dragen, kun je gezichten niet meer 'lezen' en goed inschatten met welke persoon je te maken hebt.

Dat 'lezen' van een gezicht – gelaatkunde- is overigens een heuse wetenschap.

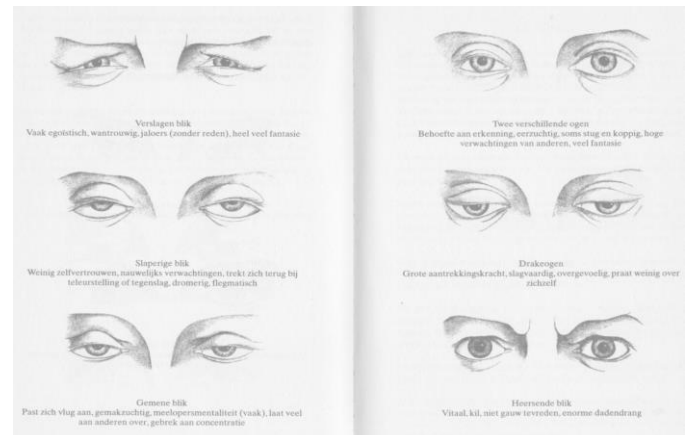
Nieuw is deze wetenschap niet, want de Chinezen hielden zich er 3000 jaar geleden al bezig met de kunst van het gezichten lezen. De klassieke methode is afkomstig vanuit de Taoïstische filosofie. Volgens de oude Taoïsten registreert je gezicht namelijk je totale persoonlijkheid: karakter, intelligentie, sociale en seksuele identiteit en geeft informatie over je gezondheid. Het oudste Chinese geschrift over dit onderwerp is van één van de belangrijkste filosofische leraren uit de Chinese geschiedenis meester Zuiguizi.

Hij beschreef hoe het uiterlijk het innerlijk weerspiegelt en hoe je door een gezicht te bestuderen een persoonlijkheid kunt 'lezen'.

Hij classificeerde personen in de eerste plaats aan de vorm van hun gezicht: vollemaansgezicht, metaalgezicht, jadegezicht, aardegezicht enz.

Vollemaansgezicht

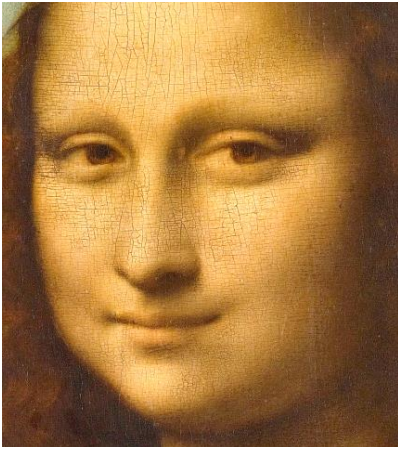

Wat zeggen diverse onderdelen in je gezicht van je persoonlijkheid

Naast de vorm van het gezicht rangschikte hij de afzonderlijke onderdelen van een gezicht en schetste daarbij behorende eigenschappen.

De kunst van het gezichtslezen *Siang Mien*, wordt ook binnen de traditionele Chinese geneeskunde toegepast. Gezichtsanalyse helpt bij het stellen van een diagnose en het opstellen van een behandeling, die past bij de patiënt. Je hoeft een persoon dus niet te kennen om van alles over hem te kunnen vertellen.

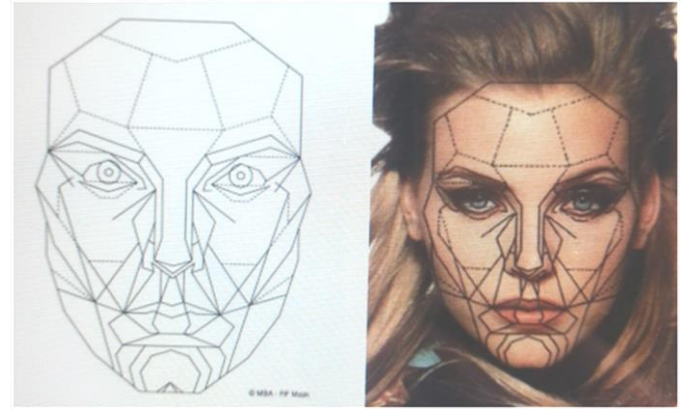
Siang Mien claimt ook dat het de verborgen eigenschappen en karakters van realistisch geschilderde (zelf)portretten uit heden en verleden kan analyseren.

La Gioconda, Mona Lisa, Leonardo Da Vinci

In de maanden voor de corona-uitbraak in maart 2020 was er in de media veel te doen over gezichtslezen. Maar dat ging niet over het vaststellen van het karakter of de gezondheidstoestand van een persoon, maar over het herkennen van gezichten door gezichtsherkenningssoftware. Deze software is tegenwoordig ingebouwd in bewakingsapparatuur, bij pinapparaten, toegangsdeuren van bedrijven en ook in de bodycams van politieagenten. Digitaal herkent het camerabeeld de vorm van een gezicht en bepaalt vervolgens aan de hand van stippen en lijnen de positie van en de afstand tussen ogen, mond en neus.

Ook worden specifieke kenmerken van het gezicht gemarkeerd. Hoe meer punten worden gemeten, hoe nauwkeuriger de herkenning van de gescande persoon. Steeds vaker wordt deze manier van biometrische identificatie ingezet voor het ontgrendelen van tablets, smartphones en bijvoorbeeld kluisdeuren. Als het gezicht overeenkomt met het opgeslagen profiel wordt toegang gegeven. Een voorbeeld is de foto op je ID-kaart, deze is volgens strikte digitaal te lezen richtlijnen gemaakt, en ook jouw identiteit is omgezet van traditioneel naar digitaal.

digitale herkenningpunten

Natuurlijk is er in de kunstwereld ook gereageerd op het fenomeen gezichtsherkenning en digitale identiteit. Het is een totaal nieuw genre in de kunst en daarmee een fascinerend onderwerp om creatief te verbeelden. Het digitale 'portret', het samensmelten van een fysiek persoon met een digitale persoonlijkheid, een cyborg of een robot, is inmiddels in de muziek en in computerspellen al gemeengoed sinds in 1978 The Man-Machine uitkwam, een album van de Duitse band Kraftwerk onder de naam Die Mensch-Maschine. Het bevat de singles 'The Robots' en 'The Model'. Je kunt wel stellen dat een versmelting van mens en machine, of mens en digitale persoonlijkheid voor jongeren en spelers van digitale spellen zoals Fortnite of Roblox, waarbij je een identiteit kunt aannemen, die alleen in cyberspace bestaat, de normaalste zaak is. Maar waar de samensmelting van mens en dier - denk aan de centaur, de griffioen, de sirene, de minotaurus en andere figuren uit de mythologie en sprookjeswereld - door kunstenaars al eeuwenlang wordt verbeeld, zijn er nog weinig kunstenaars, die mensmachines of machine-mensen cq robots/ digitale personages hebben geïntroduceerd in hun werk. De New Yorkse multimedia-kunstenaar Tony Oursler pioniert al wel wat langer met het onderwerp identiteit en hoe technologie en communicatie deze mede bepalen. Hij maakt gebruik van schilderkunst, animatie, montages en live action.

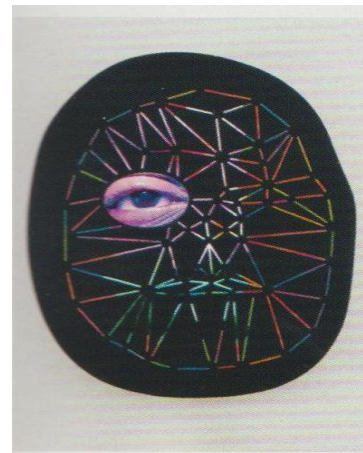

Tony Oursler Priv%te 2016

Tony Oursler laat in zijn kunstwerken zien dat mensen in de buitenwereld dagelijks bloot staan aan de mogelijkheid, dat ze door een camera in de gaten worden gehouden. Voor zijn installatie PriV%te 2016 bevestigde hij een reeks hoofdvormige panelen waarop videobeelden, sommige met geluid te zien zijn. Elk deel is geïnspireerd op bestaande gezichtsherkenningstechnieken en toont een compositie van gedigitaliseerde gezichtstrekken. Met die beelden kunnen door de gecreëerde algoritmen diverse fysieke versies van een en dezelfde persoon worden vastgesteld. Het unieke van een gezicht kan door een kleine wisseling van een onderdeel veranderd worden. Gezamenlijk laten de kunstwerken zien hoe mensen –al dan niet exact/correct- worden getraceerd en geïdentificeerd. Als je goed naar deze kunstwerken kijkt, kun je niet aan het idee onttrekken, dat hij bekend is met de eeuwenoude Taoistische gelaatsleesmethode en er zich door heeft laten inspireren: het zijn allemaal vollemaansgezichten met onderdelen die volgens de *Siang Mien* wetenschap allemaal expliciete karaktertrekken aanduiden. Maar waar bij *Siang Mien* de vormen en de losse onderdelen

van een gezicht onlosmakelijk verbonden zijn met één en dezelfde persoon, kan bij de kunstwerken van Oursler door kleine verandering van die losse gezichtsdelens een totaal andere persoonlijkheid te zien zijn. De juistheid/waarheid van een digitale identiteit is in Ourslers kunstwerken niet absoluut. Heel intrigerend.

Bij het werk '9_z' lijken de patronen op de lijnen die ontstaan bij gezichtsherkenningstechnieken, maar ze herinneren ook aan het pointillisme, de gebroken vlakken van het kubisme en het lijnenspel van het abstract expressionisme. Hij laat zien dat mensen zijn teruggebracht tot stippen en lijnen, beter herkenbaar voor software dan voor het menselijke oog. Die stippen verbindt hij weer tot een web van geometrische vormen en verspreide gegevens en registratiepunten.

Tony Oursler zwart portret 9_z

Kunst moet een spiegel zijn van de samenleving waarin een kunstenaar leeft. Goede kunstwerken hebben vaak gelaagde verbindingen en meerdere betekenissen die ons gecompliceerde verleden verlichten, ons aanmoedigen om na te denken over het heden, en ons inspireren om de toekomst van onze omgeving en cultuur te heroverwegen.

In ons geval is er een ongekende digitale revolutie gaande, die in enkele decennia de wereld totaal heeft veranderd en in de toekomst grote invloed zal hebben op ons mensbeeld en onze geest. Gezichtsherkenning zou de wereld veiliger maken, maar vanuit de privacyhoek kwamen al van het begin af aan heftige tegengeluiden.

Want elk gezicht is uniek, zelfs eenzijdige tweelingen zijn verschillend. Hoe vaak mensen/ kinderen ook te horen krijgen dat ze zo veel op hun familieleden lijken, toch kan de uitdrukking van de ogen, de conditie van de huid, de haargrens of de mimiek anders zijn. Die verschillen ziet *Siang Mien* wel, maar het digitale oog niet. Vanaf 1965 het jaar waarin het systeem was ontworpen tot 1987 waarop het systeem meerdere gezichten tegelijk kon onderscheiden, was inmiddels onomstotelijk vast komen te staan dat er bij de beoordeling bij vrouwen en bij mensen met een getinte huid veel misging. Witte mannen worden meestal goed herkend, maar vrouwen worden in 19 procent van de gevallen als man geclassificeerd en bij vrouwen met een donkere huid loopt dat percentage op tot 31 procent. In de maanden van de protestdemonstraties Black-lives-Matters waren er daarom ook heel veel protesten tegen het gebruik van gezichtsherkenkende apparatuur.

Ourslers kunst wringt en schuurt, want hij illustreert op een kunstzinnige manier, dus niet wetenschappelijk, met digitale technologie, hoe er grote fouten gemaakt worden bij het identificeren van personen door zogenaamde neutrale, onafhankelijke gezichtsherkenningssystemen.

Medio 2020 bestaan er nog helemaal geen regels om het verzamelde en te analyseren beeldmateriaal te beschermen. Of de kunstuitingen van kunstenaars als Oursler er iets mee te maken heeft, weet ik niet, maar bedrijven als IBM en Amazon hebben inmiddels wel besloten dat nieuwe technologie voor systemen voor gezichtsherkenning een aantal jaren wordt stopgezet. Maar privacyactivisten weten inmiddels ook niet meer of ze nu verheugd of argwanend op dit feit moeten reageren, omdat veel mensen inmiddels een buitengewoon ongemakkelijke relatie met deze technologie en met de mogelijke versmelting tussen de echte en de virtuele wereld hebben.

Ik begon met de opmerking dat op steeds meer plaatsen een mondkapje gedragen moet worden, waardoor een gezicht niet meer goed te 'lezen' is. Dat is een tijdelijk probleem.

Maar de digitale gezichts- en persoonsherkenning kan ons in de toekomst nog wel eens aanzienlijkere problemen opleveren.

Veel meer kunstenaars zouden zich artistiek moeten mengen in de materie van de biometrische identificatie en het opnemen in hun werk.

Coby van der Neut, kunsthistoricus.

BEVRIJDING

Bijna was ik deze week meegesleurd, bijna had ik mij laten vloeren door het Coronagebeuren, maar gelukkig was er die dinsdag een tentoonstelling en de donderdag avond op de Toets dat abstract. Want het onderwerp Corona verschijnt op theevisites, tijdens wandelingen met vrienden, in telefoongesprekken en op briefkaarten. "Hopelijk duurt het niet meer zo lang voordat wij elkaar weer eens zien." Of "Ik mis de spelmiddag, mis de mensen, mis het sociale leven." Corrie, mijn vrouw en ik proberen daaraan te ontsnappen en zoeken voor elke dag een invulling. Zo reden wij die dinsdag naar Borne (bij Hengelo).

Een verkeerd genomen afrit werd daarna die middag de oorzaak van een dwaaltocht door het Sallandse landschap en een bezoek aan het museum MORE in Gorssel. Nee, wij hadden niet gereserveerd, hadden niet geboekt in een tijdslot, maar..... de gids was allervriendelijkst.

Ze keek op haar scherm, schoof met haar vinger, schoof heen, schoof terug en opnieuw. "Ja, kwart vóór vier, U moet dan wel een half uur wachten....."

En vrienden, dat bezoek hadden wij nodig, daar waren wij aan toe. Kunst, Moderne schilderkunst. Carel Willink, Hermanus Berserik, Ans Markus, een speciale zaal met aandacht voor Jan Mankes en een overzichtstentoonstelling van Jan Beutener.

Ik aarzelde bij Beutener. Figuratief, zoals Jopie Huisman? Ach, aardig voor een keer. Een appel uitvergroot op groot formaat doek? Vooruit. Een schuurdeur op linnen zonder lijst. Ik moest drie keer kijken of het wel een doek was. Hing hier een echt gebutste houten deur tegen de muur? Vakmanschap of Kunst?

Maar in een andere zaal bleef ik staan voor een wand zelfportretten van Philip Akkerman. Akkerman schildert sedert de tachtiger jaren elke dag een zelfportret. Verschillende formaten, maar vaak 50 x 50.

En nee, ik denk niet dat hij in de Philips Collection vertegenwoordigd is, noch in the National Gallery. Daar gaat het ook niet om. Het gaat mij om mijn persoonlijke herkenning, de eigen beleving. Want ik teken portretten,

geen schuurdeuren. Hoe schildert hij, vraag ik mij af? Hoe beleef ik zijn lijn, het contour, de vorm, zijn kleurgebruik, zijn emotie, zijn expressie. En waar blijf ik, die af en toe ook een portret probeer? Ik raakte geboeid, was verloren, werd gepakt.

De treurnis van de Corona begon ik te vergeten.

En dan de Toets op donderdagavond. Nu de shutdown vanwege de Corona voorbij is, kan er op drie vrije momenten in het atelier gewerkt worden. Ik bracht deze avond de laatste correcties aan op het pastel van Birgitta en op het potlood van Jurre. Daarna begon ik met pastelkrijt kleur aan te brengen op een zwart wit van Corrie.

Kleur is voor mij spannend. Met de kleurencirkel in 't achterhoofd vraag ik mij af, durf ik een gezicht in groen, of blauw? De achtergrond oranje, de blouse groen? Ga ik voor een karakteristieke kleurcombinatie, oranje-groen, groen-paars, geel-blauw ?

Of een harmonische combinatie: paars-geel; rood-groen? Je moet maar durven! Maar ga ik voor de Kunst, ga ik op reis, durf ik een zelfonderzoek aan? In 't atelier vergat ik donderdagavond ook de Corona.

"Jan, jij schildert nooit buiten?" De vraag werd gesteld. Wat bleek? Het atelier was woensdag naar de hei gegaan. Het was een heerlijke en prachtige, zonnige dag geweest en deze donderdagavond, met het maximum van 11 schilders in 't atelier, kwam men het geschilderde werk nog wat op- en uitwerken.

Wat was men op een bijzondere manier bezig geweest! Natuurlijk: de harmonische kleurcombinatie paarse heide met geel zandpad valt niet te overtreffen. In de verte het wit-zwart van een berkenboom, aan de horizon de blauwgroene bosrand grenzend aan het tere blauw van een verre ijle lucht. Er was een langwerpige doek dat de wijde van de horizon pakte in een gestrekt oblong formaat.

Zelden was een nagesprek zo ontspannend, waren elf schilders weg uit de beslommingen van alle dag.

Als laatste werkstuk stond een abstract op de ezel. Diezelfde avond gemaakt. Na al het paarse geweld van de heide was deze kleuruitdrukking ontsnapt aan de realiteit van de uiterlijke wereld.

Men keek bewonderend, was getroffen door de directheid. Men was ontroerd.

Bevrijding – Bibet Buurman

De stilte die volgde werd verbroken met: "Hier moet je niets meer aan veranderen". (zie voorblad!)

Jan Mienis

MONET, TUINEN VAN VERBEELDING

Ondanks dat ik al heel veel schilderijen van Monet had gezien, zeker de enorme werken in de Orangerie in Parijs en het Musée Marmottan, vond ik het toch een aanlokkelijk aanbod om met mijn jongste dochter naar het gemeentemuseum in Den Haag te gaan om de prachtige werken van Monet nog een keer te bekijken.

Helaas ben ik niet in Giverny geweest om de tuinen in het echt te bewonderen.

Ik las dat het al weer 30 jaar geleden was dat er een grote tentoonstelling van Monet in Nederland was geweest. Dat was wel te merken, want het was enorm druk in het museum. Jammer altijd, want de sfeer verdwijnt door al die mensenmassa's. Maar een groot deel was nog nooit in Nederland vertoond, dus reden om toch nog een kijkje te gaan nemen. Monet schilderde de werken ter voorbereiding op zijn magnum opus: 'les Grandes Décorations.' 'De Blauwe regen' uit de eigen collectie van het museum was het stralende middelpunt.

De landschappen van water en weerspiegelingen zijn voor Monet een obsessie geworden. Hij had er fysiek ontzettend veel moeite mee om ze te schilderen, vooral toen zijn gezichtsvermogen er op achteruit ging. Maar zo zei hij: *'Beethoven ging ook door toen hij doof werd en ik hoop dat uit zoveel pogingen iets zal voortkomen.'*

Claude Monet (1840-1926) is 42 jaar oud als hij in 1883 naar Giverny, 80 kilometer van Parijs, verhuist.

Hier bleef hij tot aan zijn dood wonen. Monet legde twee tuinen aan, een bloementuin en een watertuin met waterlelies. Hij liet zich inspireren door de traditionele Japanse tuinen. Hij koos ook voor exotische planten als bamboe en speciale waterlelies.

Monet zag in 1889 op de wereld-tentoonstelling voor het eerst gekleurde waterlelies, die bestand waren tegen de Europese kou en ook blauwe regen.

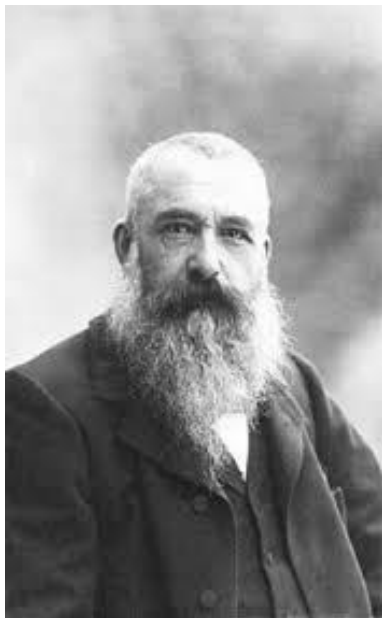

Boven het smalle gedeelte van zijn tuin plaatste hij de karakteristieke Japanse brug.

In Giverny sloot Monet zich af van de buitenwereld en stortte zich op het schilderen van zijn tuin.

Tussen 1883 en 1926 schilderde hij honderden keren de weerspiegeling van zijn waterlelies.

Gedurende de eerste jaren ging Monet veel op reis en thuis schilderde hij de oevers van de Seine en de tarwehooibergen op het land. Deze werken staan in de traditie van het impressionisme, het vereeuwigen van vluchtige momenten, maar na verloop van tijd werden zijn schilderijen expressiever. Perspectief en dieptewerking vond hij niet zo belangrijk meer. De werken kregen een sfeer van tijdloosheid. In deze periode is Monet zeer productief.

Claude Monet

In 1911 kreeg Monet te maken met persoonlijke tegenslagen. Zijn vrouw Alice stierf en drie jaar later zijn oudste zoon en tot overmaat van ramp werd staar bij hem vastgesteld. Overmand door verdriet kondigde hij het eind van zijn carrière aan. Maar na enige tijd krabbelde hij weer overeind en hij begon te werken aan zijn Grandes Décorations. Een panorama van vormen waarin de

toeschouwer zich omringd zou voelen door water. Het moest monumentaal worden om een goed effect te bereiken. Het moest ook een geschenk worden voor het Franse volk, ter ere van het einde van de Eerste Wereldoorlog.

Boven de installatie van waterlelieschilderijen wilde Monet een decoratief fries van voorstellingen met blauwe regen realiseren. Maar wanneer hij het bestaande gebouw van de Orangerie in Parijs kreeg toegewezen, bleek het fries niet te passen. In zijn zoektocht naar het perfecte geheel schilderde Monet honderden doeken. Hij experimenteerde ook met formaten, kleuren, materialen en technieken.

Veel werk vernietigde hij helaas. Monet inmiddels 74, verwachtte dat hij vijf jaar nodig zou hebben. Het werden er twaalf. Tot aan zijn dood bleef hij eraan werken.

Pas na zijn dood worden de doeken in het huidige Musée de l'Orangerie geïnstalleerd.

De schilderijen in het Gemeentemuseum maken deel uit van de honderden studies van zijn magnum opus. Helaas is de tentoonstelling op 2 februari 2020 afgelopen en moet je weer naar Parijs om het werk van Monet te zien.

Hans Doortmont

TERUGBLIK BUITENSCHILDEREN

We hebben tijdens de ALV verzuimd om nog even stil te staan bij het buitenschilderen van afgelopen zomer. Het was voor veel leden een zeer welkome herstart van De Toets, na de lock-down in het voorjaar. En veel dank aan Carly Paulsen voor de fantastische organisatie! (zie foto compilatie op de blz. 13, 14 en 20.)

BELANGRIJKE DATA

Vrijdag 11 december 2020, 20.00 uur: Appreciatieavond, Gehoorzaal Den Dolder

En kijk ook eens af en toe op onze website:

www.detoets.nl (met de hele Toetssteen in kleur!!!)

en op onze facebookpagina:

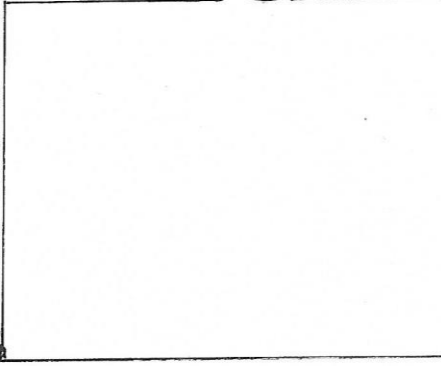
www.facebook.com/detoets/

KRAAYBEKERHOF, DRIEBERGEN

BOETZELAERPARK (DE BILT)

Programma

Week 24 t/m 36, zomervakantie

Week 37, september

ma	mi	07	gekleed model	ah
di	mi	08	gekleed model	mb
di	av	08	gekleed model	jk
wo	mo	09	gekleed model	wv
wo	mi	09	gekleed model	mt
wo	av	09	gekleed model	jh
do	mi	10	gekleed model	mb/db

Week 38, september

ma	mi	14	keuze d./eigenwerk	ah
di	mi	15	keuze d./eigenwerk	mb
di	av	15	keuze d./eigenwerk	jk
wo	mo	16	keuze d./eigenwerk	wv
wo	mi	16	keuze d./eigenwerk	mt
wo	av	16	keuze d./eigenwerk	jh
do	mi	17	keuze d./eigenwerk	mb/db

Week 39, september

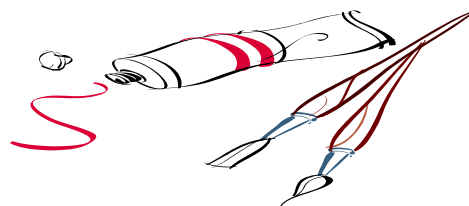
ma	mi	21	naaktmodel	ah
di	mi	22	naaktmodel	mb
di	av	22	naaktmodel	jk
wo	mo	23	naaktmodel	wv
wo	mi	23	naaktmodel	mt
wo	av	23	naaktmodel	jh
do	mi	24	naaktmodel	mb/db

Week 40, sept/okt.

ma	mi	28	stilleven	ah
di	mi	29	stilleven	mb
di	av	29	stilleven	jk
wo	mo	30	stilleven	wv
wo	mi	30	stilleven	mt
wo	av	30	stilleven	jh
do	mi	01	stilleven	mb/db

Week 41, oktober

ma	mi	05	gekleed model	ah
di	mi	06	gekleed model	mb
di	av	06	gekleed model	jk
wo	mo	07	gekleed model	wv
wo	mi	07	gekleed model	mt
wo	av	07	gekleed model	jh
do	mi	08	gekleed model	mb/db

Week 42, oktober

ma	mi	12	keuze d./eigenwerk	ah
di	mi	13	keuze d./eigenwerk	mb
di	av	13	keuze d./eigenwerk	jk
wo	mo	14	keuze d./eigenwerk	wv
wo	mi	14	keuze d./eigenwerk	mt
wo	av	14	keuze d./eigenwerk	jh
do	mi	15	keuze d./eigenwerk	mb/db

Week 43, herfstvakantie

Week 44, oktober

ma	mi	26	naaktmodel	ah
di	mi	27	naaktmodel	mb
di	av	27	naaktmodel	jk
wo	mo	28	naaktmodel	wv
wo	mi	28	naaktmodel	mt
wo	av	28	naaktmodel	jh
do	mi	29	naaktmodel	mb/db

Week 45, november

ma	mi	02	stilleven	ah
di	mi	03	stilleven	mb
di	av	03	stilleven	jk
wo	mo	04	stilleven	wv
wo	mi	04	stilleven	mt
wo	av	04	stilleven	jh
do	mi	05	stilleven	mb/db

Week 46, november

ma	mi	09	gekleed model	ah
di	mi	10	gekleed model	mb
di	av	10	gekleed model	jk
wo	mo	11	gekleed model	wv
wo	mi	11	gekleed model	mt
wo	av	11	gekleed model	jh
do	mi	12	gekleed model	mb/db

Open Atelier:

elke dinsdag morgen, maandag- en donderdag avond!

Programma (vervolg)

Week 47 , november

ma	mi	16	keuze d./eigenwerk	ah
di	mi	17	keuze d./eigenwerk	mb
di	av	17	keuze d./eigenwerk	jk
wo	mo	18	keuze d./eigenwerk	wv
wo	mi	18	keuze d./eigenwerk	mt
wo	av	18	keuze d./eigenwerk	jh
do	mi	19	keuze d./eigenwerk	mb/db

Week 48, november

ma	mi	23	naaktmodel	ah
di	mi	24	naaktmodel	mb
di	av	24	naaktmodel	jk
wo	mo	25	naaktmodel	wv
wo	mi	25	naaktmodel	mt
wo	av	25	naaktmodel	jh
do	mi	26	naaktmodel	mb/db

Week 49, november/december

ma	mi	30	stillevan	ah
di	mi	01	stillevan	mb
di	av	01	stillevan	jk
wo	mo	02	stillevan	wv
wo	mi	02	stillevan	mt
wo	av	02	stillevan	jh
do	mi	03	stillevan	mb/db

Week 50, december

ma	mi	07	gekleed model	ah
di	mi	08	gekleed model	mb
di	av	08	gekleed model	jk
wo	mo	09	gekleed model	wv
wo	mi	09	gekleed model	mt
wo	av	09	gekleed model	jh
do	mi	10	gekleed model	mb/db

Vrijdag 11 december Appreciatieavond 20:00 uur

Week 51, december

ma	mi	14	keuze d./eigenwerk	ah
di	mi	15	keuze d./eigenwerk	mb
di	av	15	keuze d./eigenwerk	jk
wo	mo	16	keuze d./eigenwerk	wv
wo	mi	16	keuze d./eigenwerk	mt
wo	av	16	keuze d./eigenwerk	jh
do	mi	17	keuze d./eigenwerk	mb/db

Week 52-53, Kerstvakantie

Week 01, januari

ma	mi	04	stillevan	ah
di	mi	05	stillevan	mb
di	av	05	stillevan	jk
wo	mo	06	stillevan	wv
wo	mi	06	stillevan	mt
wo	av	06	stillevan	jh
do	mi	07	stillevan	mb/db

Week 02, januari

ma	mi	11	gekleed model	ah
di	mi	12	gekleed model	mb
di	av	12	gekleed model	jk
wo	mo	13	gekleed model	wv
wo	mi	13	gekleed model	mt
wo	av	13	gekleed model	jh
do	mi	14	gekleed model	mb/db

Week 03, januari

ma	mi	18	keuze d./eigenwerk	ah
di	mi	19	keuze d./eigenwerk	mb
di	av	19	keuze d./eigenwerk	jk
wo	mo	20	keuze d./eigenwerk	wv
wo	mi	20	keuze d./eigenwerk	mt
wo	av	20	keuze d./eigenwerk	jh
do	mi	21	keuze d./eigenwerk	mb/db

Week 04, januari

ma	mi	25	naaktmodel	ah
di	mi	26	naaktmodel	mb
di	av	26	naaktmodel	jk
wo	mo	27	naaktmodel	wv
wo	mi	27	naaktmodel	mt
wo	av	27	naaktmodel	jh
do	mi	28	naaktmodel	mb/db

Week 05, februari

ma	mi	01	stillevan	ah
di	mi	02	stillevan	mb
di	av	02	stillevan	jk
wo	mo	03	stillevan	wv
wo	mi	03	stillevan	mt
wo	av	03	stillevan	jh
do	mi	04	stillevan	mb/db

Open Atelier:

elke dinsdag morgen, maandag- en donderdag avond!

**TEKEN- EN SCHILDER
VERENIGING
'DE TOETS'
www.detoets.nl**

Atelier: Noordweg Noord 149 b,
3704JG Zeist (toegang via PGGM
Noordweg Noord 150)
Tel.: 06 18695480
IBAN nr.: NL70INGB0003179972
t.n.v. penningmeester De Toets,
Zeist.
(K.v.K.: 40476422)

LESTIJDEN:
's-morgens 10.00-12.00 uur
's-middags 14.00-16.00 uur
's-avonds 20.00-22.00 uur

Met uw pasje krijgt u korting bij:
- Heger & v.d. Berg,
Voorheuvel 76, 3701JG Zeist

Ledenadministratie:
Bert Dekker
Koperslagershoek 15
3981SB Bunnik, 030 7371233
gjdekker@xs4all.nl

Bestuur:

Voorzitter:
Erie Merkus
Fröbellaan 34
3706TH Zeist, 030-6959476
e.merkus@xs4all.nl

Secretaris:
Wim Kemperman
Noordweg 2
3704 GM Zeist, 030-6950826
sbwkmkem@xs4all.nl

Penningmeester:
Peter van den Breemer
Nijenheim 13-32,
3704VD Zeist, 030-6959118
pvdbreemer@gmail.com

Culturele zaken:
Rina van Kilsdonk,
Jan Scheplaan 2,
3705 LJ Zeist, 030-6991374
rinavankilsdonk782@gmail.com

Beheer:
Hans Doortmont,
Bergweg 47, 3707 AA Zeist,
030-6923970 / 06 40011879
hansdoortmont@outlook.com

Modellenorganisatie:
Martin van der Mey
Nepveulaan 68
3705 LE Zeist 0615107983
mvandermey@live.nl

PR commissie:
Nel Peek-Barnier
Princes Maximalaan 2
3708ZV Zeist 030-2751647
nel.barniernl@gmail.com

Gastdocenten:
Jan de Haas, jh
De Laagt 6,
3951 KC Maarn, 0615409122
Jandehaas43@hotmail.com
www.jandehaas.com

Jil Klappe, jk
Friedenstr. 15,
47551 Huisberden Dld,
0049 1727184907
jklappe@gmail.com

Margo van Berkum, mb
Couwenhoven 33-34
3703 HE Zeist, 0640683204
margovanberkum@gmail.com

Araz Hama Hussein, ah
Laan van Vollenhove 977
3706 EG Zeist, 06 29234826
arazsivan@hotmail.com

Mascha Teune, mt
Slotlaan 230-2
3701GV Zeist, 0644558816
maschateune@hotmail.com

Willem Vreeswijk, ww
Bollenhofsestraat 102
3572VR Utrecht, 0614792433
halter@planet.nl

Toetssteen redactie:
Cees van Es
Bert Dekker
Redactieadres:
ceesvanes@casema.nl

Heger en van den Berg
Sinds 1922 EEN begrip in Zeist en omstreken

Voorheuvel 76
Tel: 030 69 30 502 www.hegerzeist.nl
Parkeervoorzieningen op 25 meter afstand

**MET SPOED GEZOCHT:
<ADVERTEERDERS VOOR IN DIT BLAD>
HELP ONS DIT BLAD MEER LEVENSVATBAARHEID TE GEVEN!
HET BESTUUR.**

ATELIER:
Noordweg Noord 149 b
3704JG Zeist

PERIODIEK, LAAG BTW TARIEF

Om kennis te maken met de vereniging kan tweemaal zonder verplichting een sessie worden meegemaakt. Afwisselend wordt beoefend: stilleven, gekleed model/portret en naaktmodel.

Enige malen per jaar worden bijeenkomsten gehouden, zoals o.a., kunstavonden, workshops, expositie, etc.

De contributie bedraagt € 245,00 per jaar, bij vooruitbetaling te voldoen op IBAN nr. NL70INGB0003179972.

De opzegging van het lidmaatschap dient 1 maand voor het verstrijken hiervan schriftelijk te geschieden.

Algemene informatie: www.detoets.nl

